

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگیری و درمان طبیعی بیماریهای زنان با گیاهان دارویی

مؤلفان:

مهندس پریسا سلیمانی - مهندس فیروزه پورابوطالب

تابستان ۱۳۸۳

سلیمانی، پریسا، ۱۳۵۲
پیشگیری و درمان طبیعی بیماریهای زنان با گیاهان دارویی / مؤلفان پریسا
سلیمانی، فیروزه پورابوطالب. - اصفهان: نصوص، ۱۳۸۳.
۱۲۸ ص.

ISBN 964-94691-8-4

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.
۱. گیاهان دارویی. ۲. زنان - - بیماریها - - نسخه ها و دستورالعملها. ۳. پزشکی
سنتی - - نسخه ها و دستورالعملها. ۴. آبستنی. ۵. زایمان.
الف. پورابوطالب، فیروزه، ۱۳۵۹. ب. عنوان.
۹ پ س / RS۱۶۴ ۶۱۵/۳۲
کتابخانه ملی ایران ۸۳-۲۴۱۱۰م

نام کتاب : پیشگیری و درمان طبیعی بیماریهای زنان با گیاهان دارویی

مؤلفان : پریسا سلیمانی-فیروزه پورابوطالب

نشر: انتشارات نصوص تلفن: ۰۹۱۳۳۱۱۹۲۴۰

ویراستار فنی: دکتر فرانک فرحبخش

ویراستار ادبی: مهندس کریم باقرزاده

چاپ اول: تابستان ۸۳

شمارگان: ۳۰۰۰ جلد

قیمت: ۱۴۰۰۰ ریال

طرح روی جلد: نسرین تناکوزاده

شابک : ۹۶۴-۹۴۶۹۱-۸-۴

حق چاپ محفوظ است

مراکز نشر و پخش کتابهای دانشگاهی تهران،

۱- نوپردازان: میدان انقلاب بین دوازده فروردین و اردیبهشت خیابان لبافی نژاد پلاک ۲۰۶

تلفن ۶۴۹۴۴۰۹-۶۴۱۱۱۷۳

۲- نشر سپهر: خیابان انقلاب مقابل دانشگاه تهران پلاک ۴۲۲ تلفن ۶۴۰۱۶۲۵

دفتر پخش کتابهای دانشگاهی علم گستر اصفهان: آمادگاه روبروی هتل عباسی کوی فتح آباد پلاک

۹۰ تلفن ۲۲۱۹۹۷۸-۹

تشکر و قدردانی

سپاس بیکران خدای عزوجل را که توفیق عطا کرد تا این مجموعه را در سایه مساعدت صمیمانه دوستان و همکاران محترم تهیه و تقدیم علاقمندان نمایم .

در اینجا بر خود لازم می دانیم که از همکاری و زحمات سرکار خانم دکتر فرانک فرحبخش و جناب آقای مهندس کریم باقرزاده محقق گیاهان دارویی و پرسنل محترم کتابخانه مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان اصفهان و همچنین نشر نصوح صمیمانه تشکر و قدردانی نمایم .

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹	پیشگفتار
۱۱	مقدمه
	فصل اول: قاعدگی
۱۳	بی نظمی های قاعدگی
۱۸	قطع قاعدگی (آمنوره)
۲۸	خونریزی های شدید
۳۱	خونریزی های کم
۳۲	خونریزی بین قاعدگی
۳۳	قاعدگی دردناک (دسمینوره)
۴۰	علائم قبل از قاعدگی (سندرم پیش از قاعدگی)
	فصل دوم: دوران بارداری
۴۱	حاملگی
۴۶	ویار حاملگی
	فصل سوم: زایمان
۴۹	تحریک و تسهیل زایمان
۵۴	خروج جنین مرده
۵۷	فصل چهارم: دوران بعد از زایمان (نفاس)
	فصل پنجم: بیماری ها و ناراحتی های رحم و واژن
۶۳	ترشح زنانگی (لکوره)

۷۰	عفونت رحم
۷۱	زخم و جوش رحم
۷۴	ورم رحم
۷۶	درد رحم
۷۸	افتادگی رحم
۷۸	خونریزی رحم
۸۲	سرطان رحم
۸۳	عفونت واژن
۸۳	خارش واژن
۸۶	بیماریهای مقاربتی (سوزاک - سیفلیس)
۸۸	اختلالات دیگر رحمی

فصل ششم: یائسگی

۹۱	ناراحتیهای یائسگی
۹۲	خستگی، بیحالی و مورمور شدن اندام
۹۴	خونریزیهای دوران یائسگی
۹۴	یائسگی زودرس

فصل هفتم: بیماریهای پستان

۹۵	ورم پستان
۹۸	درد پستان

۹۹	زخم و ترک پستان
۱۰۱	جمع شدن شیر در پستان
۱۰۱	شیرافزارها
۱۰۶	قطع کننده های شیر
۱۰۷	سرطان پستان

فصل هشتم: ناباروری، باروری و تنظیم خانواده

۱۰۹	نازایی
۱۱۶	تنظیم خانواده (پیشگیری از بارداری)

فصل نهم: موارد خاص

۱۱۹	کم خونی
۱۲۲	سرد مزاجی زنان (بی میلی جنسی)
۱۲۴	تقویت و خوشبویی رحم

پیشگفتار:

بشر از آغاز خلقت با بیماری، درد و رنج سرو کار داشته و برای بر طرف نمودن آلام خویش از گیاهان استفاده نموده است. در اثر اصل مهم تجربه و خطا که بهترین معلم و راهنما برای استفاده از گیاهان و شناخت اثرات درمانی آنها بوده، انسان موفق شد به خواص دارویی گیاهان پی ببرد و گیاهان مفید و دارویی را از انواع سمی و مضر آنها تمیز دهد. با گسترش روز افزون این اطلاعات و انتقال آنها به صورت سینه به سینه و نسل به نسل، امروزه ما دارای دانش گسترده ای در زمینه خواص گیاهان و موارد کاربرد آنها در درمان بیماری های مختلف می باشیم. در حقیقت علم شناخت اثرات درمانی گیاهان یکی از قدیمی ترین علوم شناخته شده بشری بوده و تمدن های کهن چون مصر، بابل، آشور، کلد، ایران، یونان، چین و هند پس از اختراع فن کتابت آنرا تکمیل تر نموده و به صورت دایره المعارف های مدون پزشکی و دارویی در اختیار نسل های بعدی قرار داده اند. پزشکان اسلامی و ایرانی نیز در این زمینه خدمات ارزنده ای به جامعه بشری نموده و سهم بسیار با ارزشی در جمع آوری، گسترش، حفظ و تکمیل اطلاعات مربوطه به شناخت اثرات درمانی و کاربرد گیاهان دارویی و داروهای طبیعی به عهده داشته اند. تکمیل، تصحیح و انتقال این دانش از دنیای قدیم به اروپای قرون وسطی از باارزشترین و پرثمرترین خدمات محققین اسلامی و ایرانی محسوب گشته و در حقیقت ترجمه آثار با ارزش دارویی و پزشکی دانشمندان چون محمد بن زکریای رازی، علی بن عباس اهوازی، ابوعلی سینا، ابوریحان بیرونی و... به زبان لاتین و تدریس آنها در دانشگاه های بزرگ مغرب زمین موجب گسترش علم داروپزشکی و انسانی در کشورهای اروپایی گردیده است.

با گسترش علم شیمی تجزیه در قرون ۱۸ و ۱۹ مواد متشکله گیاهان دارویی شناسایی و جداسازی گردید و در مرحله بعد ایده سنتز و ساخت داروهای شیمیایی گردید. در نتیجه استفاده از گیاهان دارویی و داروهای گیاهی کم کم رو به فراموشی رفت. کم کم و در طول زمان با روشن شدن عوارض جانبی شدید این گونه داروها، بازگشت به استفاده از داروهای گیاهی و طبیعی مدنظر قرار داده شد و فراورده های گیاهی به صورت فرم های دارویی جدید مورد قبول انسان قرن ۲۰ و ۲۱ تولید و در اختیار جامعه پزشکی قرار گرفت. در کشور ما نیز فرمولاسیون و ساخت داروهای گیاهی مدنظر قرار گرفته و تا کنون نزدیک به ۱۰۰ داروی گیاهی فرموله شده است. امید است این روند با سرعت در خور جامعه ایرانی پیش رود و در آینده نه چندان دور شاهد تولید انبوه فراورده های دارویی با منشأ گیاهی در کشور باشیم.

مقدمه:

سیستم سنتی گیاه درمانی ایران گنجینه بزرگی است از علم طب که شرایط و اوضاع زمان موجب توسعه و پیشرفت این سیستم پزشکی تا حد قابل توجهی شده است. نظریه پیشینه گیاهان دارویی در کشور و لزوم توجه و توسعه کاربردهای آن به عنوان یکی راههای ارتقاء سطح سلامت و تامین درمان جامعه، همانند بسیاری از نقاط دنیا توجه به این فرآورده ها باید در اولویت اساس نظام خدمات درمانی قرار گیرد.

با توجه به تنوع گونه های گیاهی و شرایط اکولوژیکی در کشور ایران امکان تولید و پرورش اغلب گیاهان دارویی وجود دارد. بنابراین امکان استفاده از گیاهان دارویی استاندارد و یا داروهای تولید شده از آنها در نسخه های درمانی وجود دارد و این موضوع می تواند گاهی مهم و در جهت ارتقاء کیفیت استفاده از نسخه های درمانی طب سنتی باشد.

زنان حدود نیمی از جمعیت کشور جهان را تشکیل میدهند و از بیماریهای خاصی رنج می برند و لذا شناخت این بیماریها و روشهای درمانی آنها ضرورت دارد. در طب سنتی نسخه های درمانی متعددی جهت درمان بیماریهای زنان وجود دارد که تعدادی از آنها برای درمان بیماریهای زنان بسیار مؤثر و شناخته شده اند.

از آنجائیکه این نسخه ها بصورت پراکنده در چندین منبع وجود دارند، گردآوری آنها در یک مجموعه به استفاده کنندگان کمک شایانی خواهد نمود تا بتوانند با توجه به نیاز خود و دسترسی به مواد گیاهی از این نسخه ها بهره گیرند. لذا در این مجموعه با بررسی ۶۶ منبع در ارتباط با بیماری های زنان، نسخه های مربوطه استخراج و به تفکیک بیماری ثبت گردید.

این مجموعه میی تواند ضمن استفاده درمانی برای بیماران، اطلاعات لازم را برای محققان و پژوهشگران در این زمینه فراهم نماید تا اینکه آزمایشات لازم برای اثبات اثرات درمانی برخی نسخه ها و یا گیاهان انجام گیرد. در این صورت استفاده کنندگان با اطمینان از گیاهان دارویی استفاده می نمایند و موجب خواهد شد که طب سنتی کشور احیاء گردد.